

DINGSDAG 22 JUNI.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden. —

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Bijdragen tot de organisatie der Rekenkamer.

LA COUR DES COMPTES IN FRANKRIJK.

III.

Vóór de ordonnantie van 14 september 1822 werden de financiële wetten toegestemd voor een onbepaald tijdvak, 't welk men *exercice* noemde; men bepaalde er den duur niet van. Men opende kredieten voor onderstelde uitgaven, zonder den tijd te beperken gedurende welken over de geopende kredieten voor die uitgaven zou mogen worden beschikt. Hieruit volgde dat de krediet-aanvragen geene juiste perken hadden; dat de besteding derzelve niet nauwkeurig was bepaald; dat de berekeningen der Kamers onzeker waren, en dat de afsluiting der rekeningen onregelmatig geschiedde, naar gelang van omstandigheden. Het reglement van 1822 stelde een einde aan die verwarring. Het bepaalde voor het eerst, wat de uitgaven betreft, den wettigen duur van het *exercice* binnen den tijd van een jaar; de kredieten, door de Kamer bewilligd, strekten zich derhalve slechts over één jaar uit. Deze gewigtige maatregel beperkte de aanvragen van kredieten en hunne besteding, gaf aan de berekeningen der Kamers wissel grond, legde den bestuurders strenge verplichtingen op, en regelde het geheele stelsel van comptabiliteit. De gemelde ordonnantie schreef wijders voor, dat de ministers of hunne gemagtigden de kredieten, voor de uitgaven der verschillende takken van bestuur geopend, niet zouden mogen aanvullen uit eenige bijzondere bron; overschrijvingen van het eene hoofdstuk op het andere werden verboden. Na alzoo de bevoegdheid van elken administrateur binnen doelmatige grenzen te hebben besloten, wijst de ordonnantie van 1822 hem de vormen aan, die hij in acht moet nemen bij het afgeven zijner mandaten, zullen zij het karakter van regelmatigheid hebben, noodig om hun de kassen der schatkist te openen. Zij vordert vooreerst de onderteekening van den verantwoordelijken minister, of zijnen gelastigde, met aanwijzing van de begrooting en van het hoofdstuk, hetwelk wettig in de uitgaaf moet voorzien; zij schrijft wijders voor dat aan den betaler alle vereischte stukken worden overgelegd, noodig om hem te bewijzen dat hij eene schuld van den staat afdoet, in handen van een waren schuldeischer. Deze justificatie der uitgaaf, die eene volstreekte voorwaarde der uitbetaling is geworden, heeft aan het hof van rekening, de uitoefening zijner generale controle over de takken van bestuur hergeven. Door dien weluitgedachten maatregel, verzekert men tevens de volledige verificatie van de handelingen der comptabelen en het onderzoek der operatiën van iederen ordonnateur, zonder de administratie voor eene vierschaar te roepen wier jurisdictie zich handhaaft in den haar voorgeschreven werkring.

Gedetailleerde instructiën verspreidden over alle punten van dienst de nuttige gevolgen dier beginsels van orde; opgaven van justificatoire bescheiden voor ieder artikel van uitgaaf werden door de verschillende ministeriën aan alle administratieve en comptabele agenten medegedeeld, en werden de regel voor

de ordonnateurs en voor de betalers der schatkist. Van jaar tot jaar bragten voldoende bewijzen, van de wettigheid der uitgaven en van de wezenlijkheid der regten van de schuldeischers iedere der operatiën aan het onderzoek van het hof van rekening onderhevig, tot hooger en graad van duidelijkheid en zekerheid.

Om de praktische gevolgen van het reglement van 1822 des te beter te doen uitkomen, halen wij uit een geschrift, opmerkelijk om zijne juistheid en beknoptheid, de volgende regelen aan, waaruit de toepassing der nieuwe bepalingen op de taak van het hof van rekening duidelijk blijken zal.

» Zie hier een comptabele wiens handelingen moeten worden beoordeeld. De comptabele heeft ontvangsten gedaan; waarom heeft hij ontvangen? Waren de schatplichtigen, wier gelden in de staatskassen gestort zijn, werkelijk aan de schatkist schuldig? Ja, bijaldien men een wettig en regelmatig stuk bijbrengt ten gevolge waarvan de belasting geheven is.

» De comptabele heeft uitgegeven om de schulden der schatkist te betalen; hoe heeft hij uitgegeven? Heeft hij gehoorzaamd aan de mandaten van den administrateur, die bevoegd was om over de landsgelden te beschikken? Heeft hij voor den betaalden post de kredieten gebezigd der begrooting, waartoe die post behoort, en onder de kredieten dier begrooting datgene hetwelk bepaaldelijk voor dien post bestemd was? Had de administrateur wettige reden om de betaling, welke de comptabele bewerkstelligd heeft, te gelasten? Was het werkelijk eene schuld van den staat welke men te voldoen had; eene regelmatige schuld, eene opvorderbare schuld? Is de betaling met zekerheid geschied? Het hof van rekening stelt en beantwoordt al deze vragen, ter gelegenheid van elke daad van ontvangst of uitgaaf vermeld in de rekeningen wier onderzoek aan hetzelfde opgedragen is; en alzoo is het geroepen om elke der handelingen van de bestuurders zelve niet aan zijne uitspraak te onderwerpen, maar te beoordeelen.

Echter waren de middelen van controle, aan het hof van rekening gegeven, nog niet toereikend. In het bezit van het vertrouwen der Kamers, belast met het overleggen, telken jare, van den staat zijner werkzaamheden om de wetgevende magt in te lichten, werd het nog gehinderd in het volvoeren zijner roeping. Het oordeelde over al de comptabelen des rijks, het kreeg al hunne acten onder het oog; maar een gedeelte der centrale operatiën der schatkist ontgingen het. Men weet dat de generale omloop der staatsfondsen noodwendig aanleiding geeft tot fictive ontvangsten en uitgaven, voortvloeiende uit verschillende operatiën van orde, die, in wezenlijkheid, geene materiële ontvangst of uitgaaf van fondsen vertegenwoordigen. Ten dien aanzien is het met de comptabiliteit der schatkist als met alle comptabiliteiten van bankiers- of handelshuizen. Die operatiën van orde, uitgevoerd door bloote overdrachten (*viremens*) werden aan het hof niet medegedeeld; en dit was een aanmerkelijk gebrek, want het hof, van alle licht ten dien aanzien verstoken, kon niet tot eene volledige controle geraken, welke, voor de Kamers en het

publiek, de geheele uitdrukking zijner meening omtrent alle financiële handelingen der administratie waren. De ordonnantie van 29 juli 1826 voorzag hierin. Zij gelastte dat ter griffie van het hof zou worden medegedeeld een *Résumé général des viremens de comptes*, afgesloten door den minister van financiën, overgelegd door een specialen comptabele, en opgemaakt in den vorm der andere rekeningen van landsgelden. Met behulp van dit stuk, kon het toezigt van het hof over alle punten van financieel bestuur en over de uitvoering der financiële wetten, een zoo lang ingeroepen toezigt, volledig worden geoefend; ook draagt dan het reglement van 1826 het hof op: *door plegtige en openlijke verklaringen de overeenkomst der feiten, aan deszelfs verificatie onderworpen, met die welke aangekondigd zijn in de rekeningen, aan beide Kamers aangeboden, te certificeren.*

Deze verklaringen, voortaan op stellige gronden gevestigd, openden eene nieuwe loopbaan aan het hof van rekening, terwijl zij de Kamers ondersteunden in de regeling der budgetten. Men weet, dat het hof van rekening jurisdictie heeft over de comptabelen en niet over de bestuurders, en iedereen begrijpt de redenen dier grenzen, aan zijne arresten gesteld; maar, door zijne openbare verklaringen, werd het hof van rekening natuurlijk bekleed met het regt om voor de Kamers de handelingen des bestuurs te bestrijden. Zich te verklaren hebbende omtrent de conformiteit der ministeriële rekeningen met de resultaten, in zijne arresten vermeld, vond het eene noodwendige aanleiding tot aanwijzing, tot bekendmaking der inbreuken op de financiële wetten, der valsche toepassingen, der verwarringen van kredieten en hoofdstukken, der verzwijgingen van ontvangsten en uitgaven, kortom van alle onregelmatigheden welke de Kamers zelve in de rekeningen der ministers hadden kunnen bemerken, bijaldien zij het werk verrichteden waarmede het hof van rekening nu belast was. Deze politieke controle, eenstemming door de regering zelve en door de Kamers ingevoerd, gedurende de eerste jaren reeds van den constitutionelen regeringsvorm, ontleende van de juli-revolutie nieuwe kracht, bij de wet van 21 april 1832, die beveelt dat het jaarlijksch rapport, hetwelk het hof van rekening aan den keizer inleverde, en hetwelk, sedert 1814, zijn eerste president jaarlijks in de handen des konings stelt, zal worden gedrukt en aan de Kamers rondgedeeld. De publiciteit van dat jaarlijksch rapport, waarin het hof zijne aanmerkingen en zijne inzigten omtrent verbeteringen in alle financiële aangelegenheden van den staat in bijzonderheden bloot legt, zette aan zijne politieke attributen de kroon op; het gewigt dezer laatste controle behoeft niet te worden aangetoond.

(Het hof hierna.)

Buitenlandsche berichten.

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, 10 juni. Uit Moskau wordt geschreven: De graanprijzen zijn hier vallende. De toevoeren van graan zijn hier in karavanen aangekomen, alsmede schuiten uit Orel, Morschunsk en andere plaatsen, zoodat men hier thans graan van alle soort heeft, en nog steeds komen er te land honderde van wagens met levensmiddelen aan. Uit de oostelijke gouvernementen zijn stellige berichten ontvangen, luidens welke aldaar in het verleden jaar overvloed van graan tot lage prijzen was. De hoop op dezen oogst is zeer goed en het winterkoorn gedijt voortreffelijk. (Pr. St. Z.)

DENEMARKEN.

Het huwelijk van Z. K. H. den kroonprins met H. K. H. de hertogin *Caroline* van Meckelenburg, tweede dochter van den groothertog, is den 10den juni te Neustrelitz voltrokken. (Köln. Zeit.)

ITALIE.

Napels, 22 mei. Ons regeringsblad behelst de officiële kennisgeving dat Z. H. de paus, op bijzonder aanzoek des konings, en uit overweging der vele wonderen welke de aartsengel *Michael* gedurende den laatsten tijd in het koninkrijk Napels verrichtte, besloten heeft dat deszelfs naamdag voortaan in het geheele koninkrijk als een feestdag *di doppio precetto* zal worden gevierd en als zoodanig in den almanak aangeleekend. (Allg. Zeit.) Hoe homerisch moet de paus niet hebben gelagchen toen zijne Napolitaansche Majesteit hem kennis van al die wonderen gaf. Het ware een nog al aardig onderwerp voor eene schilderij, in 1841: de paus het bericht lezende van den koning van Napels, waarin deze hem de vele wonderen vermeldt, in den laatsten tijd door den aartsengel *Michael* gepleegd.

PRUISSEN.

De *Leipsiger Allgemeine Zeitung* meldt uit Berlijn: Lang verkeerde men in twijfel of de koning voor het behouden der doodstraf dan wel voor hare afschaffing zijn zoon; nog had hij geen doodvonnis bekrachtigd, maar de hem voorgeslagde doodvonnissen stil laten liggen. Eindelijk heeft hij rijpelijk overwogen dat hier, gelijk in andere staten, het oogenblik nog niet gekomen was om de doodstraf af te schaffen. Hij heeft op eenmaal acht doodvonnissen in verschillende provinciën bekrachtigd, en er zullen spoedig allerwege executiën plaats hebben; slechts in de provincie Pommern was geene misdaad gepleegd, waartegen de doodstraf bepaald is.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 juni. De heer *Lacué*, graaf van *Cesac*, administrateur der landmacht, gedurende het keizerrijk, laatstelijk luitenant-generaal en pair des rijks, is, in den ouderdom van 89 jaren, overleden. — Met 's mans dood is eene plaats in de Fransche academie opengevallen. Men denkt, dat de heer *A. Dumas* zich op den voorgrond zal stellen, om in stede van den overledene te worden benoemd.

Parijs, 17 juni. Het schijnt zich te bevestigen, dat Oostenrijk besloten heeft eene nieuwe leening met het hu's *Rothschild* te negociëren, en dat wel tegen *pari*. Bij die gelegenheid wordt het gedrag van onzen minister van financiën, den heer *Humann*, gegist, welke, terwijl hij de noodzakelijkheid van het sluiten eener leening van 450 millioenen erkent, door eene andere mogentheid wordt voorgelaten, en zich derhalve naderhand waarschijnlijk aan meer bezwarende voorwaarden zal moeten onderwerpen.

Parijs, 18 juni. Men herinnert zich de bedroevende bijzonderheden der schipbreuk van de *William Brown* en het afschrikkelijke tooneel, hetwelk in den nacht van 21 april plaats had, nadat de sloep met 33 passagiers en een gedeelte der equipadje, het zinkende vaartuig had verlaten. Ook heeft men niet vergeten, dat de kapitein, de stuurman, vijf matrozen en eene vrouw in de boot waren gegaan en naar Newfoundland koers hadden gesteld; deze ongelukkigen, welke men onvermijdelijk verloren waande, zijn al de hen omringende gevaren wonderdadig ontsnapt.

Een nieuwblad van Kaap Breston, met de *Caledonia* ontvangen, meldt, namelijk, dat deze schepelingen, na zes dagen op zee rondgedobberd te hebben, door eenen Franschen visch-logger ontmoet en naar *St. Pierre Miquelon* vervoerd zijn. Zij verkeerden in eenen hoogst verzwakten toestand, en werden terstond ter verzorging naar het hospitaal gebracht, alwaar, tijdens het laatste beemt, nog eenige zich bevonden.

— Brieven uit Madrid van 11 juni melden, dat de Cortes zich weldra ernstig met de zaak van de voogdij-schap zullen bezig houden. De beide Kamers zullen eerst door hunne commissiën een rapport over die kwestie laten opmaken. De kabinet-raad is vergaderd geweest om te beraadslagen over de dépêches van *Maria-Christina* betrekkelijk de voogdij-schap. Wij weten van goederhand, dat de ex-koningin niet weigert om van de voogdij-schap harer dochters af te zien, maar zij hecht aan haren afstand bedingen, die de goedkeuring van het gouvernement niet hebben bekomen; de Cortes zullen alsnu moeten beslissen.

— De jongste berichten uit Barcelona zijn mede van 11 dezer; sedert den 8den was de rust niet geïnterd geworden, maar de regering, beducht voor de gevaarlijke gevolgen van aanblijvende invullingen, had verklaard een letter te zullen straffen, die pogen mocht de constitutie en de wetten te schenden.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 19 juni. In de zitting van de correctionele kamer van de arrondissements-regtbank alhier, van den 17den en 18den juni, is in hooger beroep van een vonnis van den Edel Achtb. heer kantonregter, in het kanton 1 dezer stad, (zie het Regt in Nederland, deel III pag. 21 en volg.) de vraag behandeld, of de wet van 1 maart 1815, houdende voorschriften ter viering der dagen, aan de openbare christelijke godsdienst toegewijd, nog heden ten dage van kracht en toepassing is.

De Ed. Achtb. heer substituit-officier van justitie, jhr. mr. *D. Rutgers van Rozenburg*, merkte aan, bij de bestrijding van het robnis, waarvan appel, 1o. dat het berustte op de ongegronde stelling, dat de wet van 1815 alleen ten behoeve van de hervormde christelijke kerk was daargesteld, 2o. dat die wet, evenmin als de grondwet van 1814, waarmede zij in overeenstemming is, aan geene enkele godsdienst hier te lande boven andere eenige voorregten verleende, en 3o. dat die voorregten, zoo ze ook immer hadden bestaan, bij de grondwet van 1815 niet waren afgeschaft.

De advocaat mr. *S. P. Lipman* verdedigde het vonnis van den heer kantonregter 1o. op grond dat zelfs in de hypothese van het openbaar ministerie, de 26ste december (op welken dag den heer *Dupont* geïntimeerde in deze, de wetvoorstelling had gegeven, waarop deze acte was gegrond) niet was een algemeene feestdag in de termen der wet vallende, en 2o. dat de wet van 1815 niet meer geldig was; dat er hier te lande geene heerschende godsdienst bestond, boven andere begunstigd, en welker feestdagen van godvongene inachtneming waren. De pleiter wees bij het betoog dezer laatste instelling op het tijdvak, waarin de wet van 1815 was gegeven, hetwelk a was liggende tusschen de grondwetten van 1814 en 1815; b onmiddellijk was volgende op het regime van het Fransche concordaat, en c in verband met eene wetgeving, welke *des jours fériés légaux* erkende.

De regtbank zal in deze op den 29den juni aaustaande uitspraak doen.

Vlissingen, 18 juni. Gisteren in den namiddag zeilde het escader, waarvan het slaggeschip, *de Rijn*, door Z. K. H. prins *Hendrik* wordt gekommandeerd, onder bevel van den schout-bij-nacht *Arriens*, van de reede dezer stad zeewaarts.

Franeker, 16 juni. Volgens programma, door den rector magnificus van 's rijks athenaeum uitgegeven, zal de heer *Petrus Johannes Veth*, phil. theor. mag. litt. hum. doctor, zijne plegtige inwijdingsrede, als hoogleeraar in de Oostersche talen, aan gemeld athenaeum, houden op dinsdag den 22den juni, 's morgens 11 ure. (Leeuwarder Cour.) Lou dan ook soms het athenaeum zoo onmisbaar wezen, uit hoofde dat Franeker een centraal punt is voor de beoefening der Oostersche talen? Stroomt men zoo zeer naar Franeker, om er in de Oostersche talen te worden ingewijd! ah, ha. Misschien ontvangen wij dan eerlang van daar eene nieuwe vertaling van de duizend en een Arabische nacht-vertellingen. Dat is wel f 20,000 jaarlijks waard.

Maastricht, 17 juni. Gisteren heeft Z. M. zich naar Slavante begeven, en aldaar gebruik gemaakt van een aan hoogstdezelven door de leden der groote sociëteit aangeboden dejeuner. Vervolgens heeft Z. M. ook de onderaardsche gangen van den Pietersberg bezocht. Op de tentoonstelling van voortbrengselen der nijverheid van dit gewest heeft Z. M. zich een langen tijd opgehouden, en verscheidene voorwerpen met veel belangstelling bezigtigd. Onder de openbare en bijzondere inrigtingen,

die door Z. M. met een bezoek vereerd zijn, behooren ook het athenaeum, de stedelijke armenschool, onze-lieve-vrouwe-kerk, de nieuwe israëlitische kerk, en de fabrieken van de heeren *P. Regout*, *Cartisser* en *Hanckar*.

Des avonds heeft Z. M. den schouwburg bezocht, alwaar hoogstdezelve met een luid vreugde-gejuich is begroet, en vervolgens de illuminatie bezigtigd.

Heden morgen ten 6 ure is Z. M. over Valkenburg naar Kerkrade vertrokken, ten einde daar de belangrijke domaniale kolennijnen te bezigtigen.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. den heer *Kerens*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

— Morgen zal van wege Z. M. eene buitengewone uitdeeling van wijn, bier, brood en vleesch aan de mauschappen der bezetting gedaan worden.

— Vooris verneemt men, dat aan Z. M. is aangeboden een adres van de commissie voor den ontworpenen ijzeren weg van Maastricht naar Aken, waarin de uitroeping van dat ontwerp, 't welk voor dit gewest van groot belang geacht wordt, dringend aan Zr. Ms. medewerking wordt aangevolen. Ook is Z. M. een adres van verscheidene ingezetenen aangeboden, waarin het hertogdom wordt voorgesteld als verkeerende in eenen kwijnenden toestand, ten gevolge van de staatkundige gebeurtenissen der laatste jaren, en waarin met aandrang maatregelen verzocht worden tot opbeuring van den vervallen handel en nijverheid. Als middelen, die hiertoe zouden strekken, worden opgenoemd: eene handels-overeenkomst met België, — een betere weg naar Holland, — een ijzeren weg van de Maas naar den Rijn, — eene herziening der algemeene wet van 1822. Verder wordt in dit adres verzocht, vermindering der belastingen; invoering van provinciale staten; opruiming van de in der tijd aan de poorten vervaardigde versterkte wachthuizen; meer gelijkmatige verdeling der opebare ambten onder de ingezetenen van verschillende godsdienstige gezindheden.

Amst., 21 juni.

De *Kölnische Zeitung* van den 19den dezer behelst het volgende artikel, gedagteekend 's *Gravenhage*, 16 juni: » De aandacht wordt meer en meer op de verkiezingen gevestigd. Zoo wel de wetenschappelijk-liberale als de politisch-liberale partij stelt kandidaten op den voorgrond. Onder de eersten wordt vooral professor *Thomson* genoemd, onder de laatsten de heeren *Roelofs*, *Hofker*, *Wenters*, *Moet*, *de Kempener*, enz. Veel hangt van deze verkiezingen af, naardien het de eerste zijn die onder de gewijzigde grondwet op de nieuwe regering plaats zullen hebben. Men ontwaart bij deze gelegenheid eene grootere toezending onder de dagbladen, iets 't welk inzonderheid in een artikel der *Vlissingche Courant* bijval vindt. Dit blad schrijft, en niet ten onregte, het goede en betere, dat reeds sinds eenigen tijd verworven werd, aan de werking der openbare bladen toe. Gemelde courant hoopt van eene vereenigde werking der geachtste bladen de heilzaamste gevolgen voor de toekomst, tot vestiging van eenen echt constitutionelen regeringsvorm. Zij stelt dan datgene op waarnaar de dagbladen vooral moeten streven: De aanbeveling der benoeming van ministers van eens politieke kleur en antecedenten, om kracht en eenheid in de regering te brengen; — verdere bezuinigen; — de keuze van energieke, kundige, jeugdige mannen in de Tweede Kamer; — de regeling der belangrijke vraagpunten betrekkelijk de vrijheid van godsdienst en onderwijs, alsmede aangaande een concordaat; — nieuwe wetgeving aangaande de schutterijen en de militie; — voltooiing van het strafwetboek; — vaststelling van het aandeel der wetgeving aan de aangelegenheden der overzeesche bezittingen, enz. — Van alle zijden hoort men stemmen, die den koning aanraden aan den schrijver en den uitgever van den *Tolk der Vrijheid* genade te verleenen. Niet dat men deszelfs artikelen in alles goedkeurt, maar men vindt het onregtvaardig, uitsluitend dit blad te vervolgen, terwijl zoo veel vlogschriften over den vorigen koning, deszelfs dynastie en het concordaat uitgegeven zijn die even veel aanleiding tot vervolging hadden kunnen geven en die, naar het schijnt, uit staatkunde onvervolgd gebleven zijn. De geachtste dagbladen laken de gestrangtheid waarmede men tegen den *Tolk* te werk gegaan is, welks drukker gobooid door de straten van Groningen geleid werd, en dien men niet eenmaal heeft toegestaan, zijne gevangenisstraf in de stad zijner woning en die zijner familie te lijden. Hij werd naar Hoorn gebracht. De vervolgingen van den *Tolk* mishagen te meer, omdat, bij de kroonsbestijging des konings, een generaal-pardon verleend werd, de vervolgingen der afgescheidenen ophielden, »

men algemeen geloofde dat de verzoenende maatregelen ook tot burgerlijk veroordeelden en de weinige politieke gevangenen zouden uitgestrekt. De vrijheid van pers wordt in de Nederlanden hoog geschat, en men houdt het er vrij algemeen voor, dat, wegens de excessen van enkelen, de grootste waarborg niet in het minst mag worden getrokken."

Rechtswezen.

Provinciaal gerechtshof van Gelderland.

Bigamie. — Dubbel huwelijk.

Zitting van 19 juni 1841.

(Medegedeeld.)

Gisteren en heden werd voor het provinciaal gerechtshof alhier behandeld de zaak van het openbaar ministerie, als aanklager tegen den heer M. J. G. . . . gepensionerd majoor, ridder van de Militaire Willemsorde, beschuldigd van bigamie.

De advocaat-generaal, ter, J. B. J. . . . na alvorens, in het algemeen, over de bigamie, de gevolgen van deze misdaad, en het strafbare gehandeld te hebben, — dreeg in substantie voor, dat de beschuldigde, in het jaar 1818 te Mezières, in Frankrijk, was gehuwd met eene Fransche vrouw; vervolgens met haar in zijne woonplaats te Luik had gewoond, doch zeer kort daarna als officier naar de Oostindien was vertrokken; dat hij in 1836, als kapitein, met den rang van majoor gepensionerd, was teruggekomen en daarna in 1838 te Nijmegen een tweede huwelijk had aangeknoopt zonder het bewijs te hebben overgelegd dat zijne eerste vrouw was gestorven, die dan ook, na dit tweede huwelijk, verschillende brieven aan den beschuldigde had geschreven, onderstand verzoekt en eene schriftelijke toezegging van hem had bekomen, van eene jaarlijkse ondersteuning, welke, zoo het schijnt, niet spoedig genoeg was overgemaakt, zodat zij zich tot den burgemeester van Nijmegen had geyend met verzoek om haren man daarover te onderhouden; maar welke ambtenaar den brief aan den officier het arrondissement-regtbank had toegezonden.

De advocaat-generaal beriep zich, als bewijs voor de misdaad, op extracten uit het huwelijks-register van den burgerlijken stand te Mezières en te Nijmegen, en op de brieven van de eerste vrouw, en eischte, op grond van art. 340 van het strafregt, tepronkstelling en een confinement in een tuchthuis van 5 tot 15 jaren.

M. J. W. Schiff, als verdediger van den beschuldigde optredende, schetste in korté trekken al het smartelijke van deze vervolging voor den beschuldigde, als echtgenoot en vader; zijne groote verdiensten als krijgsman, wiens levensloop eene aaneenschakeling was van roemrijke krijgsdaden; en de allentrouwigste gevolgen eener veroordeeling voor een attergelukkigst huizegenin. Hij deed het Hof al het verzachtende van de daad opmerken, door aan te toonen, dat het eerste huwelijk geen ander doel had gehad, zoo als ook door den advocaat-generaal was toegestemd, dan om eenen vroegeren misstap te herstellen, en eene dochter, uit vroegeré verking geboren, te wettigen; zodat de samenwoning slechts weinige weken had voortgeduurd en gedurende een tijdsverloop van 20 jaren niet de minste betrekking tusschen hen was onderhouden; geen onderstand gevraagd of gezonden; geene briefwisseling had plaats gehad; zóó zelfs, dat het verblijf van de vrouw aan zijne familie te Luik ten eenenmale onbekend was en de gedane nasporingen omtrent haar bestaan zonder vrucht waren gebleven.

Tot de verdediging zelve overgaande, betoogde de pleiter in eene uitvoerige rede

1°. dat het eerste huwelijk niet bestond

Er was hier rede van een buitenlandsch huwelijk, met eene vreemdelinge aangegaan; en zoodanig huwelijk kon alleen dan hier te lande toegelaten of erkend worden en de burgerlijke gevolgen van een wettig huwelijk erlangen, wanneer het was voltrokken volgens het voorschrift van artikel 170. *Code Nap.* en overeenkomstig artikel 171 *Code Nap.* door inschrijving in de registers van den burgerlijken stand der woonplaats van den Nederlander, binnen drie maanden na zijne terugkomst in het vaderland, was geautoriseerd en het burgerregt verkregen had.

Het verschil van gevoelen over het regt verstand van die artikelen was, volgens den verdediger, vooral toe te schrijven aan gemis van behoorlijke onderscheiding tusschen binnen- en buitenlandsche huwelijken, — tusschen de *nietigheid* van het huwelijk en het *niet erkennen* van een huwelijk.

Als men versuimde het huwelijk binnen den gestelden tijd in te schrijven, was het niet *nietig*, maar *bestond het niet*; en zoo de inschrijving al later kon geschieden, kon het huwelijk alleen van af den dag dier inschrijving effect hebben.

Voor binnenlandsche huwelijken was de inschrijving in de registers van den burgerlijken stand naar de beginselen van het Fransche regt zoo streng gevorderd, dat, volgens artikel 194 *Code Napoleon*, niemand den titel van echtgenoot noch de burgerlijke gevolgen van het huwelijk kon vorderen, indien hij niet door een extract uit de huwelijks-registers van het voltrekken des huwelijks deed blijken; zoo zelfs, dat, volgens artikel 195, het openlijk bezit van den staat van echtgenoot het gemis van dat bewijs niet kon vergoeden. Het belang van derden, de maatschappelijke orde vorderde zulks, — en zoo zoodanige inschrijving voor buitenlandsche huwelijken dan minder noodzakelijk zijn? Het moest, volgens den pleiter, niet uit het oog verloren worden, dat het huwelijk was een burgerlijk contract, hetwelk bij de burgerlijke wetgeving is geregeld; en zoo uit bijzondere gunst des wetgevers aan buitenlandsche huwelijken het burgerregt is toegekend, onder zekere voorwaarden, dan moesten die voorwaarden ook stipt worden nagekomen. Alleen dan, wanneer had plaats gehad hetgeen artikel 174 voorschrijft, kon het buitenlandsche huwelijk in de binnenlandsche huwelijks-registers worden ingeschreven en alzoo het burgerregt ontvangen. Maar dat moest nu binnen de drie maanden geschieden na de terugkomst in het vaderland, — en zoo het verzuim later nog hersteld kon worden, een ander huwelijk, na omloop van den termijn gesloten, kon daardoor niet vernietigd worden. Alsdan bleef die vroegere vereeniging zonder burgerlijk gevolg in dit land. Dat was billijk en regtvaardig; want de tweede echtgenoot, die onbewust van het eerste huwelijk, ter goeder trouw handelde, moet niet het slagtoffer worden van het gepleegde verzuim. De pleiter beriep zich op het gevoelen van de regering bij de discussien over artikel 154 van het tegenwoordig Burgerlijk Wetboek; op het gezag van Delvincour en andere regtsgeleerden in Frankrijk; op hetgeen in den jare 1839, bij gelegenheid van het huwelijk van zeker vorstelijk persoon, ook in dit dagblad en in het *Regtsgeleerd Bijblad* van de hoogleeraren DEB TEX en VAN HALL, was medegedeeld, en merkte op, dat, als het eerste huwelijk, bij gemis van inschrijving in de vaderlandsche registers binnen den bepaalden tijd, een tweede huwelijk, na dien tijd aangeknoopt, niet kon doeg vernietigen, het echter den eersten echtgenoot vrijgelaten bleef, om, op grond van dit tweede huwelijk, de vroegere overeenkomst te doen vernietigen.

Die beginselen op deze rechtszaak toepassende, zocht de pleiter te vergeefs naar de bewijzen voor de gevorderde publicatiën en de inschrijving van het huwelijk in de registers van den burgerlijken stand te Luik.

In het extract uit het huwelijks-register te Mezières was wel melding gemaakt van de bewijzen van de publicatiën te Luik; — maar de ambtenaar te Mezières was niet geroepen om die publicatiën zelve op te nemen, en kon alleen berestigen hetgeen voor hem had plaats gehad, dat hem stukken waren verloond, waaruit zou blijken, dat de publicatiën waren geschied. Maar waren die stukken echt? Zij waren niet gelegaliseerd, zoo als zulks van andere certificaten in dat extract vermeld wordt.

Artikel 63 *Code Napoleon* houdt een bepaald voorschrift in omtrent de registers hier te lande, waarin de publicatiën moeten worden opgenomen. Alleen extracten uit die registers, door den daartoe bevoegden ambtenaar afgegeven, kunnen als bewijs worden aangenomen.

Die bewijzen ontbraken.

Van de inschrijving des huwelijks was zelfs geen schijn van bewijs aanwezig.

Het buitenlandsche huwelijk kon dus niet erkend worden; geen burgerlijk effect gewinnen; bestond met opzigt tot ons vaderland niet.

Alzoo kon niet gezegd worden, dat te gelijker tijd twee huwelijken hadden bestaan, en kon aan de misdaad van bigamie niet gedacht worden.

Het Hof was bevoegd zelf te beoordeelen of het eerste huwelijk kon erkend worden of niet; maar zoo het Hof over het regt verstand van artikel 170 en 171 *Code Napoleon* met de verdediging in gevoelen verschildde, dan leerde dit een geschilpunt op van burgerlijk regt; en voor dat geval verzocht de pleiter verwij naar den burgerlijken register, en, hangende dit onderzoek, de invrijheidstelling van den beschuldigde.

2°. dat de tweede plaats beweerde de pleiter, dat, als er aan een eerste huwelijk kon gedacht worden, zulks

alleen waar was met opzigt tot eene vreemdelinge, buiten 's lands bevindende, en het openbaar ministerie alzo geene bevoegdheid tot regtsvordering bezat.

De eerste vrouw was, door gemis van het vervullen der vereischte voorwaarde tot validiteit van haar huwelijk, nimmer Nederlandsche vrouw geworden. Zij woonde in Frankrijk, en alleen dan zijn vreemdelingen en hunne goederen onder de bescherming der vaderlandsche wetten, wanneer zij zich op het grondgebied van den staat bevinden.

3°. Ten derde beweerde de verdediger, dat het niet was bewezen, dat de eerste vrouw leefde op het oogenblik toen het tweede huwelijk werd voltrokken.

Het gelijktijdig bestaan van twee huwelijken werd door het openbaar ministerie beweerd en moest bewezen worden.

De extracten uit de huwelijks-registers van den burgerlijken stand te Mezières en te Nijmegen bewezen slechts het voltrekken van twee huwelijken, 20 jaren na elkander, en konden dus niets bewijzen. Hier werd gevorderd *la preuve de l'existence de l'époux absent*.

Daarvan was een voorbeeld in artikel 139. *Code Nap.* te vinden. Wel is waar werd daar gesproken van een huwelijk, na eene absentverklaring; maar dit doet niets ter zake, want het doel der wetsbepaling is slechts om, in het voordeel van het regtsvermoeden van het overlijden, de bevoegdheid tot het bestrijden van het tweede huwelijk te beperken tot den afwezigen echtgenoot. Het bewijs van het bestaan van den eersten echtgenoot was in elk geval noodzakelijk. Dit was vooral waar in het lijfstrafelijke.

Het kon mogelijk zijn, dat men het bewijs van het overlijden van den eersten echtgenoot niet kon leveren, ofschoon hij werkelijk gestorven was vóór het aangaan van een tweede huwelijk. In die onzekerheid mogt men niet straffen en iemand niet eerloos verklaren wegens het voltrekken van eene daad, welke misschien later kon blijken goetloofd te zijn geweest.

Indien de wetgever het niet vertoonen van het bewijs van het overlijden van den eersten echtgenoot, bij gelegenheid van het aanknoopen van een tweede huwelijk, als een verzuim had willen straffen, zou zulks zijn bepaald, en dan zou de *culpa* strafbaar zijn, terwijl nu het boos opzet de misdaad daarstelde.

Dat was de leer van BOUVERGIGNON, CARROT, DE GRAY, TRÉPPEL, van TOULLIER en anderen.

Hier was geen ander bewijs voor het bestaan van de eerste echtgenoot van den beschuldigde geleverd, dan eenige brieven van eene vrouw, zich noemende *femme G* . . . uit Parijs aan den burgemeester van Nijmegen geschreven. Zoodanige brieven had de beschuldigde ook na zijn eerste huwelijk ontvangen.

Hij had nummer briefwisseling met die eerste vrouw gehad, slechts korten tijd met haar verkeerd, en konde dus geene handteekening van haar.

Maar hij had dadelijk, bij het ontvangen dier brieven, de mogelijkheid van haar bestaan geloofd en zich gehaast om aan haar onderstand toe te zeggen, ten einde het stilzwijgen te koopen.

De brieven, ten processe overgelegd, kwamen, wat de handteekening betrof, met die vorige brieven overeen.

Nu hij echter vervolgd werd wegens misdaad, mogt hij niet ligtraardig gelooven, maar moest hij verzekeren niet te weten of die eerste vrouw nog werkelijk leeft.

Begeerlijkheid kon hier strikken hebben gespannen.

Dit was te aanuuelijker, omdat in de brieven steeds gezegd was, dat men hem niet wegens bigamie wilde vervolgen, *mits* aan haar onderstand werd gegeven.

Het was om geld te doen. Dit bleek vooral ook uit brieven van eenen zekeren HERR, die zich haren vriend noemde en in vrij wat onkiesoher bewoordingen op geldelijken onderstand aandrong, dan in de brieven aan den Burgemeester van Nijmegen.

De levenswijze van die eerste vrouw te Parijs, de betrekkingen door haar daar aangeknoopt, — alles deed hier omzigtigheid aanraden.

Die brieven waren slechts onderhandsche geschieden; niet eens afkomstig van den beschuldigde, niet door hem erkend, en konden dus geen bewijs in regt opleveren, volgens artikel 436 wetboek van strafvervolging, 1904 en 1914 van het burgerlijk wetboek.

Alleen eene *acte de notoriété* of een attestatie de vita, door bevoegde ambtenaren opgesteld, behoorlijk gelegaliseerd, kon het ontbreken der overtuiging kunnen leveren of de vrouw werkelijk of niet.

2°. Eindelijk, zoo in het aangevoerde oogenblik mogt zijn, — dan nog had de beschuldigde ter goeder trouw gehandeld.

Daar slechts het boos opzet strafbaar is, moet de goe-

de trouw elk denkbeeld aan misdaad doen verdwijnen. Daarover waren het de regtsgeleerden eens.

LE GRAVEBOND, CARROT en anderen stemden zulks volledig toe, de jurisprudentie bevestigde het. — De wetgever had het erkend in artikel 139 Code Napoleon, enz. Die goede vrouw was hier aanwezig.

Gedurende 20 jaren heeft de beschuldigde niets van zijne vrouw gehoord.

Zelfs niet na zijne terugkomst in het vaderland van 1836—1838. Te Luik had men nimmer meer van haar gehoord. Uit Mezières was zij verdweenen.

Zij moest overleden zijn. De beschuldigde geloofde het. Liet aan zijne moeder, die, om verschil van godsdienst, in het tweede huwelijk niet wilde toestemmen, eene akte van eerbied aanbieden.

Aan zijne moeder, die zijne misdaad niet zou toelaten;

Te Luik, waar hij was geboren en opgevoed, waar hij had gewoond met zijne eerste vrouw, waar zijne betrekkingen neg woonden;

Door twee notarissen, openbare ambtenaren, die, met personen en betrekkingen bekend, ligtelijk zulk iets beter dan anderen, van het vroegere huwelijk kennis konden dragen.

De beschuldigde verborg zijn huwelijk niet. Openlijk, in de *Rotterdamsche* en *Haarlemsche Couranten*, liet hij het aankondigen.

Zoo handelt hij niet, die eene misdaad begaan wil of gepleegd heeft.

Men verwijte den beschuldigde niet, dat hij niet in persoon naar Mezières was gegaan; want als Belg aan Oud-Nederland trouw gebleven, kon hij België niet bezoeken, en, daarenboven, waar was zijne vrouw? — was het zoo gemakkelijk haat te vinden? — had zij misschien redenen zich te verbergen? — waarom komt zij eerst na zijn tweede huwelijk uit haren schuilhoek te voorschijn? enz.

Het bestek van dit dagblad laat niet toe uitvoeriger te zijn en van het gepleite meer mede te deelen, noch ook te vermelden, wat heden door den advocaat-generaal daarop, als het ware, voet voor voet is geantwoord en door den verdediger op nieuw is aangedrongen. Men vertrouwt echter den lezers van dit dagblad geen ondiens te hebben gedaan, hun eenig berigt te geven van eene in vele opzichten zeer belangrijke zaak, waarvan de beslissing met groote belangstelling wordt te gemoet gezien; vooral ook met opzigt tot den beschuldigde, wiens verdiensten als krijgsman en wiens goede inborst door allen, die hem gekend hebben, zeer worden geroemd.

Het Hof zal op aanstaanden woensdag uitspraak doen. §. §.

Mengelwerk.

Aan de Redactie.

Een uwer gabbourderden heeft met bijzondere attentie opgemerkt het artikel uit Zutphen, waarbij een zeker Israëlitisch koopman als verdacht wegens het besnoeijen van muntspécien, zou zijn gearresteerd; en kan zijne bevreemding niet ontveinen, waarom men bij soortgelijke gevallen juist de geloofbelijdenis van Israëliet doet voorafgaan, terwijl men bij zoo menigvuldige vroeger gevallen van dienzelfden aard, door personen van andere geloofbelijdenis, daarvan geen gewag heeft gemaakt. Of moet ik zulks aanmerken als eene zeldzaamheid, dat ook een Israëliet tot zoo een schandelijk feit durft overgaan? — Met de plaatsing van dezen zult UEd. bijzonder verplichten, als overtuigd van uwe liberaliteit. J.....

Advertentien.

Te Rossum beviel, den 18den Junij 1841, zeer vroeger van eenen zoon, *A. M. VAN BEUNINGEN*, Geb. *BOONER*.

Waarneer den 15den Junij 1841. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 31½ jaar, de Hoog Welgeboren Heer *CHARLES WILLIAM JULI BARON VAN LIJNDEW*, hartelijk geliefde Echtgenoot van Vrouwe *CHARLOTTE PAULINE VAN DE GAAFF*.

Konige en algemeene kennisgeving.

+++ **BURGEMEESTER** en **ASSESO-REN** DER **GEMEENTE** *REVEN-UM* zullen, op Dingsdag den 6den Junij 1841, des middags ten 12 ure, in de *Ploeg* te Oosterbeek, in het openbaar **AANBESTEDEN**:

Het **VERGROOTEN** van het **SCHOOLGEBOUW** te Oosterbeek.

Volgens bestek en conditiën, van heden af alhier ter visie liggende.

+++ De Perceelen, gelegen onder *Nijkerk* en *Putten*, door den Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, op den 15den Junij 1841 aldaar bij inzet geveild, en, zoo in N°. 107 en 111 dezer Courant als bij biljetten, breeder omschreven, zijn met de hoogen gebragt, te weten:

Het **BOERENERF**, *Groot Diermen*, op f 2,900.

Het **BOUWLAND**, *de Bergkamp*, op f 535.

Het **BOUWLAND**, *de Voorste Nijkerkerkamp*, op f 700.

Het **BOUWLAND**, *de achterste Nijkerkerkamp*, op f 600.

Het **BOUWLAND**, *de Wolvenkamp*, op f 675.

Het **BOUWLAND**, *de Looskamp*, op f 650.

De laatste 5 perceelen in één blok f 3,150.

De gemelde 6 perceelen in ééne massa f 6,055.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Koo-steegskamp*, f 1,200.

Het **BOSCHIE**, *de Hoedenkaste*, op f 350.

Het **HUIS** met **ERF** en **TUIN**, op f 550.

De **ERFPACHTSGROND**, *de Spelonk*, op f 50.

Het **HOOI- en WEILAND**, *het Luis-kampje*, op f 395.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Boei-jergeer*, op f 630.

De laatste beide perceelen in Massa f 1,050.

Het **BOERENERF**, *de Haar*, op f 2,050.

Het **BOUW- en VEENLAND**, bij de Haar, op f 200.

Dérvelfer finale verkoop blijft bepaald op Dingsdag den 22sten Junij 1841, des avonds om 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder *J. D. KLAASSEN*, te *Nijkerk*.

+++ De Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, zal aldaar, ten Huize van den Kastelein *WULF VAN HENNEKELER*, op Donderdag, den 24sten Junij 1841, des avonds om 7 uur, finaal verkoopen de op den 17den dier maand bij inzet geveilde en bij biljetten, zoo wel als in N°. 107 en 111 dezer Courant, breeder omschrevene perceelen, alle gelegen in den Arkenheenschep polder, onder *Nijkerk* en *Putten*, en met de hoogen gebragt, als volgt:

Het **BOERENERF**, *Klaas Dijksgoed*, op f 4300.

Het **BOUWLAND**, aan de *Vleeschsteeg*, op f 700.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Uitvang*, op f 600.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Kruiskamp*, op f 1025.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Kiskampjes*, op f 1100.

Het **HOOI- en WEILAND**, *de Dijk-kamp*, op f 500.

Het **RIETLAND**, op » 250.

De beide laatste perceelen in Massa. » 880.

+++ De Notaris *Mr. J. NIJHOFF* zal, namens den Heer *BARON DE SMETH*, op den 25sten dezer, des namiddags ten 2 ure, aan het *Malburgsche Veer*, publiek in perceelen doen verkoopen:

Ongeveer 11 Bunders allerbest **HEELGRAS**, in *Malburgen*, benevens eenige perceelen **DITO**, op de *Malburgsche Straat*. — Breeder bij biljetten.

Lees Hier!

Op tijd en plaats, nader te bepalen, zal te Zutphen in het openbaar worden verkocht het **WIJNLAGER** van den onlangs aldaar overledenen *Wijnkoopster*, den heer *P. VAN DER MUELEN*, mede-compagnon geweest van de firma *HOFFMAN HESSELINK & COMP.*; bestaande in eenen aanzienlijken voorraad van alle soorten van **WIJNEN**, zoo op fust als gebotteld; alsmede eene aanzienlijke partij ledige **FLESSCHEN** en **FLACONS**; — voorts groot en klein **VAATWERK**, **GEREEDSCHAPPEN** en wat verder tot eene goede **WIJNKOOPERS-AFFAIRE** behoort.

TE KOOP:

Allerlei soorten van Nieuwe **METALEN KLOKKEN**, van zuiveren klank en van de beste specien gegoten; op één of meerder jaren proef, en tegen civielen prijs.

Adres bij *PETIT & FRITSEN*, Klok-registers te *Arle-Bixtel*, bij *Belmond*, in *Noord-Brabant*.

GEHUWDE LIEDEN zonder kinderen, van middelbare jaren en Hervormde Godsdienst, de **MAN** bekwaam om als **TUINMAN** en **HUISKNECHT**, de **VROUW** om als **KEUKENMEID** te dienen, genegen zijnde, om zich te zamen, tegen Augustus aanstaande, te verhuren op een klein Buitengoed in *Gelderland*, adresseren zich, met vrachtvrije brieven, onder de letters **A. Z.**, bij den Boekverkooper *E. J. HASPELS*, te *Wageningen*.

+++ In het **GALANTRIEMAGAZIJN**, over het Logement de *Vergulde Arend*, in de Rijnstraat te *Arnhem*, is weder outvan: **EXTRAIT D'EAU DE LAVANDE DOUBLE**, **BEARS GREASE**, **ROWLAND'S MACASSAR OIL**, **ROWLAND'S KALYDOR**, **ROWLAND'S ODONTO**; — Voorts beste **AGAAT-DOORROOK-KOPPEN** à 40 cents, **Kristal geslepen WIJNGLAZEN**, à 15 cents, enz. enz. enz.

G. W. TIKKEL.

INLANDSCHE GEMAAKTE GOEDEREN.

A. KAUFMANN, van *Rotterdam*, is alhier uitgekapt met een aanzienlijk Assortiment van **GEMAAKTE HEEREN-KLEEDINGSTUKKEN**, welke alle tot zeer lage prijzen, volgens tarief, worden verkocht. — Zijn verhuur is uiterlijk bepaald tot en met donderdag den 24sten Junij. Hij is gelogeerd bij den Heer *J. L. DEN DOCTER*, in het *Hof van Holland*, te *Arnhem*.

* *G. VAN ELDIK THIEME*, Libraire à *Arnhem*, vient de recevoir un très bel assortiment de **NOUVEAUX ROMANS FRANÇAIS**, éditions de *Bruxelles*.

ALOM VERZONDEN.

Door *G. B. VAN GOOR*, Boekhandelaar en Boekdrukker te *Gouda*.

- I. Over **HEIDENDOM** en **HEIDENSCHEN SCHOLEN** in **NEDERLAND**, door *NATHANAEL PYRRHO* f 0,40
- II. Handleiding tot de Kennis van de bestaande bepalingen op het Lager Schoolwezen. f 0,90
- III. Verzameling van Stukken, betreffende de regeling van het Lager Schoolwezen, sedert den jare 1801 à f 0,80
- IV. *Dr. MAYO & MISS MAYO*. Praktische Aanmerkingen over het Onderwijs aan kleine Kinderen, ten gebuik van Scholen en Huisgezinnen f 0,80.

NB. Voornoemde Boekhandelaar vraagt ten spoedigste een **BINDER**, van onbesproken gedrag; tevens is bij hem gelegenheid tot plaatsing van een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, ter opleiding in den Boekhandel, Boekdrukkerij, enz. *Brieven franco*.

RIJN EN IJSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Dienstregeling voor de maanden *Junij, Julij, Augustus & September 1841*.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, behalve Dingsdags, dagelijks des morgens ten 6 ure.
Van *Kampen* naar *Amsterdam*, behalve Dingsdags, dagelijks des namiddags ten 3 ure.
Van *Amsterdam* naar *Arnhem* en *Keulen*, Maandags, Donderdags en Zaturdags des morgens ten 6 ure.
Van *Kampen* naar *Arnhem* en *Keulen*, Maandags, Donderdags en Zaturdags des morgens omstreeks 12 uur.
Van *Arnhem* naar *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Vrijdags des morgens ten 6 ure.
Van *Keulen* naar *Arnhem* en *Amsterdam*, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags des morgens ten 6 ure.
Van *Arnhem* naar *Kampen* en *Amsterdam*, Zondags, Woensdags en Vrijdags des morgens ten 5 ure.
In correspondentie met diligence-diensten van *Kampen* over *Zwolle* naar *Groningen*, *Almelo*, *Olden-zaal*, *Bentheim*, *Enschede* & *Munster*, en van *Amsterdam* over *Haarlem*, 's *Hage* en *Delft* naar *Rotterdam*, breeder omschreven bij affichen.

Nadere informatien aan de Kantoren van Heeren Agenten der Maatschappij en aan de Kantoren der corresponderende diligence-ondernemingen.

Waterhoogte te Arnhem

Den 21 Junij 2 El 4 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim; gev. 15 0.

Beursberigt.

Effecten-Sociëteit ten 4½ ure.

Zondag 20 Junij.

Integralen 51½. Kansbill. f 24½. Ardoins 20½, 2. Binnenlandsche fondsen met weinig handel prijshoudend; Ardoins met veel handel maar lager in prijs ten gevolge van den lager afkomenden koers van Antwerpen.

Te *Arnhem*, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.